

ፍኖተ-ካርታ ንወለዲ ፍሉይ ድሌት ዘለዎም ህጻናት

ንስኻ ወይ መምህር ውላድካ፡ ውላድካ ኣብ ዘረባ፡ ርክብ፡ ትምህርቲ፡ ምንቅስቃስ፡ ባህሪ፡ ወይ መጻልታዊ ንጥፊታት ከም ዝጽገም እንተ ኣስተብሂልኩም – በይንኹም ኣይትጸንሑ። ሕቶታት ክትሓትት፡ ገምጋም ክትረክቡን ደገፍ ክትረክቡን ትክእል ኢኻ።

1. ጸገም ኣስተብህል

ብዛዕባ ምዕባለ ወይ መጻልታዊ ኣሰራርሓ ውላድካ ትጭነኽ ዲኻ?

ምስ መምህር መዋእለ ህጻናት ወይ መምህር ቤት ትምህርቲ ተዘራረብ እሞ ኣብ ቤት ትምህርቲ ወይ መዋእለ ህጻናት እንታይ ከም ዝረኣዩ ሕተት።

2. ምስ በዓል ሞያ ሕክምና ርክብ ምግባር

ካብ ሓኪም ውላድካ ወይ ቲፓት ሃላብ ጀሚርካ እንታይ ከም ዘተሓሳስበካ ክትገልጽ ትክእል ኢኻ።

ኣድላዪ እንተኾይኑ፡ ብዝምልከቶም ሰብ ሞያ ንገምጋም ወይ ንምርመራ ሪፈራል ክትረክብ ትክእል ኢኻ።

3. ገምጋም ምክያድ

እቲ ገምጋም ንምርዳእ ይሕግዝ፤

- ንቆልዓ ዝኸበደ እንታይ እዩ።
- እቲ ቆልዓ እንታይ ጽቡቕ ክገብር ይክእልን እንታይ ጥንካራ እንታይ እዩ።
- እንታይ ዓይነት ሕክምና ወይ ደገፍ ክሕግዝ ይክእል

ገምጋም ማለት ውላድካ ፍሉይ ትምህርቲ ክመሃር ኣለዎ ማለት ኣይኮነን።

ኣብ መወዳእታ ናይቲ ገምጋም፡ እቲ ናይ ጽሑፍ ጽብዓብን ለበዋታትን ሕተት።

4. ትፈልጦ ንሰብ ሞያ ምክፋል

ነቲ ገምጋም ዘካይድ በዓል ሞያ ንገሮ፤

- ኣብ ገዛኻ እንታይ ትርእ
- ንውላድካ ዝኸብዶ እንታይ እዩ።
- ውላድካ ጽቡቕ ዝገብሮ
- ንውላድካ እንታይ ይሕግዞ

ሓደ ነገር ንጽር እንተዘይኮይኑ – ደው ክትብል፡ ሕቶታት ክትሓትት፡ ብዝርድኣካ ቋንቋ ድማ መብርሂ ክትሓትት ትክእል ኢኻ።

5. ኣየኖት ኣገልግሎታት ኣግባብነት ከምዘለዎም ምፍታሽ

ከከም ድሌታት ናይ'ቲ ህጻን፡ ደገፍን ሕክምናን ኣብ ዝስዕቡ ክቐርቡ ይኽእሉ፤

- ስሩዕ መዋለ ህጻናት ወይ ቤት ትምህርቲ
- ኣብ ውሽጢ ስሩዕ ቤት ትምህርቲ ፍሉይ ክፍሊ ትምህርቲ
- ፍሉይ ትምህርቲ ዘለዎ መዋለ ህጻናት ወይ ቤት ትምህርቲ

6. ሽማግሌ ብቐጥታን ባህርያትን

እቲ ህጻን ፍሉይ ኣገልግሎት ትምህርቲ ዘድልዮ እንተኾይኑ፡ ኮሚተ ብቐጥታን ባህርያትን ዝበሃል መስርሕ ኣሎ።

እቲ ኮሚቴ ድሌታት ናይቲ ህጻን ይምርምርን ንፍሉይ ኣገልግሎት ትምህርቲ ብቐጥታ ምጥጋፍ ይውስን።

ንስኻትኩም ወለዲ ኣካል ናይዚ መስርሕ ኢኹም። ክትሳተፉ፣ ሕቶታት ክትሓቱ፣ ርእይቶኹም ክትገልጹ መሰልኩም እዩ።

! ውላደይ መድሕን ጥዕና እንተዘይበሉኸ?

ዋላ'ውን ውላደካ መድሕን ጥዕና እንተዘይበሉ፡ ተስፋ ኣይትቐረጽን ነቲ መስርሕ በይኑ ኣይትገጥሞ።

- ንስድራኻ ዝደግፍ ሰብ ርኽብ እሞ ኣማራጺታትካ ንምርዳእ ሓገዝ ሕተት።
- ኣብ ከተማኻ ኣብ ዝርከብ ክፍሊ ድሕነት ምስ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ ርኽብ ብምግባር ሓበሬታን መምርሕን ክትሓትት ትኽእል ኢኻ።
- ንመምህር መዋለ ህጻናት ወይ መምህር ቤት ትምህርቲ ኣብ መስርሕ ትምህርቲ ሓገዝ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ።
- ኣድላዩ እንተኾይኑ፡ ንሓበሬታ፡ መምርሒን መሰላትካ ንምርካብ ሓገዝን ካብ **ASSAF** ክትረኽቡዎ ትኽእሉ ኢኹም።

መድሕን ጥዕና ዘይበሉ ህጻን ሕጂ'ውን ኣብ ውሽጢ ስርዓተ ትምህርቲ መሰላት ኣለዎ።

ኩሉ ሰነዳት ምሓዝ

እዞም ዝስዕቡ ሰነዳት ኣብ ሓደ ቦታ ኣቐምጦም፤

- ሪፈራላት
- ውጽኢት ፈተናታት
- ጽብጻባት ገምጋምን ምርመራን።
- ካብ ሰብ ሞያ ዝቐርብ ለበዋታት
- ካብ መዋለ ህጻናት ወይ ቤት ትምህርቲ ዝወጹ ሰነዳት።
- ሰነዳት ካብ ሽማግሌ ብቐጥታን ባህርያትን

ከም ወላዲ መሰለይ እንታይ እዩ?

- ሕቶታት ክሓትት ይፍቀደለይ እዩ።
- ብዝርድኣኒ ቋንቋ መብርሂ ክሓትት እኽእል እዩ።
- ብዛዕባ ውላደይን ኣብ ገዛ ዝርእዮ ነገራትን ሓበሬታ ከካፍል እኽእል እዩ።
- ብዛዕባ ትምህርቲ ውላደይ ኣብ ዝግበር ውሳኔታት መሻርኽቲ'የ።
- ቀጺለ እንታይ ከም ዝገብር እንተዘይፈሊጠ ሓገዝ ክሓትት እኽእል እዩ።

ሓገዝ የድልየካ ድዩ?

ነዚ መስርሕ እዚ በይንኻ ክትሓልፎ ኣየድልየካን እዩ።

ቅጥዕታት ንምምላእ እንተተጸጊምካ፡ ንመምህር መዋእለ ህጻናት ወይ መምህር ቤት ትምህርቲ ሓገዝ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ። ኣብ ብዙሕ ኣጋጣሚታት፡ እቶም ሰራሕተኛታት ትምህርቲ ነቲ ቅጥዕታት ኣብ ምምላእ ክሕግዙ ይኽእሉ።

ሓበሬታ፡ መብርሂ፡ ወይ ተወሳኺ መምርሒ እንተድኣ ደሊኹም - ጋንታ (ጉጅለ) ኣሳፍ ኣብዚ ኣላ ንግኹም።

ኣቀባብላ ኣሰፋ

ንቆጸራታት ቱለፎን፡ **055-6650022**

ሰዓታት ስልኪ፡ ሰንበትን ሰሉስን፡ **10:00–11:00**

ሰዓታት መቐበሊ ኣጋይሽ፡ ሰንበትን ሰሉስን፡ **16:00–19:00**

ኣድራሻ፡ **52** ጎሎምብ ጎደና፡ **2ይ** ደርቢ፡ ተልእሺቭ

ኩሉ እቲ ብኣሳፍ – ትካል ረድኤት ንስደተኛታትን ሓተትቲ ዑቕባን ኣብ እስራኤል ዝወሃብ ኣገልግሎት ብነጻ ይወሃብ።

ዘክር

ጸገም እንተ ኣስተብሂልካ፡ ገምጋም ውላድካ እንታይ ከም ዘድልዮ ንምርዳእ ዝሕግዝ መንገዲ እዩ - ምልክት ወይ መቐጻዕቲ ኣይኮነን። ንስኻትኩም ወላዲ ኣገዳሲ ኣካል ናይቲ መስርሕ ኢኹም።

דף להורים

הילד שלי צריך עזרה - מה אני כהורה יכול לעשות?

- מדברים עם הגננת או המורה
 - מבקשים הפניה לבדיקה ואבחון - מרופא או מטיפת חלב
 - שומרים על כל המסמכים של הבדיקות
 - מגיעים לוועדה מיוחדת שנקראת "ועדת זכאות ואפיון" או "ועדת שילוב", שיש בעירייה בדרך כלל.
 - בכל שלב - משתפים את אנשי המקצוע בידע שלכם על הילד - איפה קשה לו, במה הוא מצליח, מה עוזר לו, מה לדעתכם הוא צריך
 - אם בוועדה ממליצים על חינוך מיוחד - לשאול איזו מסגרת מתאימה, איזה טיפולים ועזרה יקבל? וכמה?
- אם לא מבינים טוב, חשוב לשאול שאלות, זו זכותכם!

תרשים זרימה - תהליכים באבחון

יש קושי ← בודקים ומאבחנים ← מבינים מה הילד צריך ← בודקים אילו שירותים חינוכיים וטיפוליים מתאימים לו.

הורה/גננת מזהים קושי ← שיחה עם הצוות ← פנייה לרופא ילדים/טיפת חלב ← הפניה לאבחון מתאים ← פגישות עם אנשי מקצוע ← דוח והמלצות.

מותר להביא אתכם מישהו שיתרגם לכם

המטרה של אבחון וחינוך מיוחד היא להבין מה הילד צריך כדי להתפתח, להתקדם וללמוד בצורה הכי טובה.

להורים יש זכות להיות שותפים לקבלת החלטות בקשר לילד שלהם!

מפת הדרך להורים לילדים עם צרכים מיוחדים

אם אתם או הגננת/המורה שמים לב שהילד מתקשה בדיבור, בתקשורת, בלמידה, בתנועה, בהתנהגות או בפעולות יומיומיות – **אל תישארו עם זה לבד. אפשר לבדוק ולקבל עזרה.**

1. שמים לב לקושי: משהו בהתפתחות או בתפקוד של הילד מדאיג אתכם? שתפו את הגננת או המורה ושאלו גם מה הן רואות במסגרת.

2. פונים לגורם רפואי: אפשר להתחיל אצל רופא/ת הילדים או בטיפת חלב ולהסביר מה מדאיג אתכם. בהתאם לצורך, תקבלו הפניה לבדיקה או לאבחון אצל אנשי מקצוע מתאימים.

3. עוברים אבחון כדי להבין:

- במה הילד מתקשה
- במה הילד מצליח ומה החוזקות שלו
- איזה טיפול או תמיכה יכולים לעזור לו

אבחון לא אומר שהילד חייב ללמוד בחינוך מיוחד. בסיום האבחון בקשו לקבל את הדוח וההמלצות.

4. משתפים את אנשי המקצוע (גורם מאבחן) במה שאתם יודעים:

- מה אתם רואים בבית
- מה קשה לילד
- במה הוא מצליח
- מה עוזר לו

אם משהו לא ברור – מותר לעצור, לשאול ולבקש הסבר בשפה שאתם מבינים.

5. בודקים אילו שירותים מתאימים: בהתאם לצרכים של הילד, אפשר לקבל תמיכה וטיפולים בתוך גן או בית ספר רגיל, בכיתת חינוך מיוחד בתוך בית ספר רגיל, או במסגרת חינוך מיוחד.

6. ועדת זכאות ואפיון: אם יש צורך בשירותי חינוך מיוחדים, מתקיים תהליך של ועדת זכאות ואפיון. הוועדה בודקת את הצרכים של הילד ואת הזכאות שלו לשירותי חינוך מיוחדים.

אתם, ההורים, חלק מהתהליך.

יש לכם זכות להשתתף, לשאול שאלות ולהביע את דעתכם.

גם אם לילד אין קופת חולים, אל תוותרו ואל תישארו לבד.

- פנו לגורם שמלווה את המשפחה ובקשו עזרה בהבנת האפשרויות.
- אפשר לפנות לעובדת סוציאלית ברווחה בעיר שלכם ולבקש מידע והכוונה.
- אפשר לבקש עזרה מהגננת או מהמורה בקשר לתהליך החינוכי.
- במידת הצורך, אפשר לפנות לא.ס.ף לקבלת מידע, הכוונה וסיוע במיצוי זכויות.

ליתרונות חינוך וחינוך
חידושי חינוך וחינוך

גם לילד שאין לו קופת חולים יש זכויות במערכת החינוך.

חשוב לשמור את כל המסמכים

- הפניות
- תוצאות בדיקות
- אבחונים ודוחות
- המלצות של אנשי מקצוע
- מסמכים מהגן או מבית הספר
- מסמכים מוועדת זכאות ואפיון

מה הזכויות שלי כהורה?

מותר לי לשאול שאלות.

מותר לי לבקש שיסבירו לי בשפה שאני מבין/ה.

מותר לי לשתף מידע על הילד שלי ועל מה שאני רואה בבית.

אני שותף/ה להחלטות לגבי החינוך של הילד שלי.

אני יכול/ה לבקש עזרה אם אני לא יודע/ת איך להתקדם.

צריכים עזרה?

לא צריך להתמודד עם התהליך לבד.

אם קשה לכם למלא טפסים, אפשר לבקש עזרה מהגננת או מהמורה. במקרים רבים הצוות החינוכי יכול לסייע במילוי הטפסים.

אם אתם צריכים מידע, הסבר או הכוונה נוספת – צוות א.ס.ף כאן בשבילכם.

קבלת קהל בא.ס.ף: טלפון לקביעת תורים: 055-6650022, שעות פעילות הטלפון: ימי ראשון ושלישי, 10:00-11:00. קבלת קהל בימי ראשון ושלישי בין השעות 16:00-19:00. גולומב 52, קומה 2, תל אביב.

כלל השירותים הניתנים בא.ס.ף- ארגון סיוע לפליטים ומבקשי מקלט בישראל, ניתנים ללא כל תמורה או עלות כספית.

ראיתם קושי? אל תחכו לבד. אבחון הוא דרך להבין מה הילד צריך – לא תווית ולא עונש. אתם ההורים, ואתם חלק חשוב מהתהליך.

A Roadmap for Parents of Children with Special Needs

If you or your child's teacher notices that your child is having difficulties with speech, communication, learning, movement, behavior, or everyday activities – don't stay alone. You can ask questions, get an assessment, and receive support.

1. Notice a difficulty

Are you worried about your child's development or daily functioning?
Talk to the kindergarten teacher or schoolteacher and ask what they see at school or kindergarten.

2. Contact a medical professional

You can start with your child's doctor or a Tipat Halav and explain what concerns you.

If needed, you can receive a referral for an assessment or diagnosis by the appropriate professionals.

3. conduct an assessment

The assessment helps understand:

- What is difficult for the child
- What the child can do well and what their strengths are
- What treatment or support may help

An assessment does not mean that your child must attend special education.

At the end of the assessment, ask for the written report and recommendations.

4. Share what you know with the professionals

Tell the professional conducting the assessment:

- What you see at home
- What is difficult for your child
- What your child does well
- What helps your child

ኣብ ኣስራኤል ንዝርከቡ ስደተኛታትን
ሓተትቲ ዕቕባን ዝሕግዝ ትካል ሓገዝ

If something is not clear – you can stop, ask questions, and ask for an explanation in a language you understand.

5. Check which services are appropriate

Depending on the child's needs, support and treatments may be provided in:

- A regular kindergarten or school
- A special education class within a regular school
- A special education kindergarten or school

6. Eligibility and Characterization Committee

If the child needs special education services, there is a process called the Eligibility and Characterization Committee.

The committee examines the child's needs and determines eligibility for special education services.

You, the parents, are part of this process.

You have the right to participate, ask questions, and express your opinion.

! What if my child does not have health insurance?

Even if your child does not have health insurance, don't give up and don't face the process alone.

- Contact someone who supports your family and ask for help understanding your options.
- You can contact a social worker at the welfare department in your city and ask for information and guidance.
- You can ask the kindergarten teacher or schoolteacher for help with the educational process.
- If needed, you can contact ASSAF for information, guidance, and help accessing your rights.

A child without health insurance still has rights within the education system.

Keep all documents

Keep the following documents in one place:

- Referrals
- Test results
- Assessment and diagnosis reports
- Recommendations from professionals
- Documents from the kindergarten or school

- Documents from the Eligibility and Characterization Committee
-

What are my rights as a parent?

I am allowed to ask questions.

I can ask for an explanation in a language I understand.

I can share information about my child and what I see at home.

I am a partner in decisions about my child's education.

I can ask for help if I do not know what to do next.

Do you need help?

You do not have to go through this process alone.

If you have difficulty filling out forms, you can ask the kindergarten teacher or schoolteacher for help. In many cases, the educational staff can help fill out the forms.

If you need information, an explanation, or further guidance – the ASSAF team is here for you.

ASSAF Reception

Phone for appointments: 055-6650022

Phone hours: Sundays and Tuesdays, 10:00–11:00

Reception hours: Sundays and Tuesdays, 16:00–19:00

Address: 52 Golomb Street, 2nd floor, Tel Aviv

All services provided by ASSAF – Aid Organization for Refugees and Asylum Seekers in Israel are provided free of charge.

Remember

If you notice a difficulty, an assessment is a way to understand what your child needs – it is not a label or a punishment. You, the parents, are an important part of the process.

ኣብ ኣስራኤል ንዝርከቡ ሰይተኛታትን
ሓተትቲ ዑጹባን ዝሕግዝ ትካል ሓገዝ